

Vuosikertomus 2015
Taito Itä-Suomi ry

SISÄLLYSLUETTELO

Toiminnanjohtajan katsaus

1. Toiminta-ajatus
2. Visio ja strategia
3. Organisaatio
4. Tulosalueet
  - 4.1. Taitokulttuuri
    - 4.1.1. Kenkävero
    - 4.1.2. Tulokset ja niiden arviointi
    - 4.1.3. Näyttelytoiminta maakunnassa
    - 4.1.4. Kurssitoiminta
    - 4.1.5. Taito-käsityökoulu
    - 4.1.6. Työpajatoiminta
    - 4.1.7. Asiantuntijapalvelut
    - 4.1.8. Tuloksen ja niiden arviointi
  - 4.2. Käsityöelinkeino
    - 4.2.1. Yrittäjäyhteistyö
    - 4.2.2. Taito Shop.fi -verkkokauppa
    - 4.2.3. Myymäläverkosto
    - 4.2.4. Tulokset ja niiden arviointi
5. Muu toiminta
  - 5.1. Henkilöstökoulutus
  - 5.2. Viestintä
  - 5.3. Edustukset, jäsenyydet ja asiantuntijatehtävät
6. Hallinto ja henkilöstö
  - 6.1. Vuosikokous ja jäsenistö
  - 6.2. Hallitus
  - 6.3. Tilintarkastajat
  - 6.4. Henkilöstö
7. Talous
  - 7.1. Tuloslaskelma
  - 7.2. Tase ja tilintarkastuskertomus
  - 7.3. Toiminnan rahoitus ja avustus käyttö

VUOSI 2015

Suomen talous polkee edelleen paikallaan ja sopeuttamistoimenpiteitä yritetään viedä eteenpäin lähes kaikilla yhteiskunnan sektoreilla.

Rakennemuutosta viedään eteenpäin myös käsi- ja taide-teollisuusjärjestössä, jotta voisimme olla vahva ja näkyvä käsityön kehittäjä ja vaikuttaja. Haluamme olla ihmisten mielikuvissa käsityön ensimmäinen toimija.

Suomessa 19 alueyhdistyksestä on muodostettu 7 yhteistyöaluetta. Taito Itä-Suomen kumppani on Taito Keski-Suomi. Toiminnanjohtajista muodostettu yhteistyöryhmä on aloittanut työnsä yhteisen, valtakunnallisesti näkyvämmän toiminnan aikaansaamiseksi.

Kuluneen vuoden voisi nimetä Ebba Masalinin vuodeksi. Yhdistys aloitti taidemaalari Ebba Masalinin kuvittamien vanhojen kasviaiheisten kansakoulun opetustaulujen uudelleen painattamisen keväällä. Tuotteista tuli huippusuosituttuja. Oli ihana onnistua!

Oman tuotannon suunnittelussa onnistuu hyvin myös käsityötaitojen tulosalueella. Yhdistyksen valohimmeleistä tuli kurssihitti ja 800 kappaleen erä myytiin loppuun jo marraskuussa.

Hyvin tuotteiden ansiosta olimme valtakunnallisessa mediassa esillä ehkä enemmän kuin koskaan aiemmin. Kenkäveron ravintolan lähiruokatuotteita kiiteltiin Helsingin Sanomissa ja Kauppalehdessä, kasvitaulutuotteet olivat esillä useissa valtakunnallisissa sisustus ja – lifestyle lehdissä; Avotakka, Kotiliesi, Taito – lehti, Käsityölehti. Valohimmeli oli hienosti esillä mm. sähköyhtiöiden Kymppilehdessä.

Kuluneen vuoden 21 300 kursseille ja työpajoihin osallistunutta asiakasta, 178 000 näyttelykävijää ja 3,3 milj. euron liikevaihto kertovat, että toiminta on jälleen ollut vilkasta ja monipuolista.

Yhdistyksessä työskenteli kuluneen vuoden aikana 69 työntekijää, joista 30 on vakituksessa kokoaikaisessa työsuhteessa. Työelämään tutustumismahdollisuuden tarjosimme 28 työssä oppijalle ja harjoittelijalle. Kesätyöpaikan tarjosimme 15 nuorelle.

Hyvien uusien omien tuotteiden ansiosta yhdistyksen talous on pystytty pitämään kunnossa. Uusia tuotteita saatiin runsaammin joulumyyntiin, jonka onnistuminen näkyi pienenä liikevaihdon kasvuna. Myyntikate nousi oman tuotannon ansiosta. Tehokkuutta toimintaan saatiin kiinteitä kuluja karsimalla, koska tiedossa oli, että valtion avustus laskee ja tulee laskemaan edelleen vuonna 2016.

Lämmin kiitos jäsenille ja asiakkaille, Taito ry:lle, Opetus- ja kulttuuriministeriölle, Etelä-Savon ELY-keskukselle ja -maakuntaliitolle, kunnille ja muille yhteistyökumppaneille ja sidosryhmillemme sekä yhdistyksen hallitukselle ja henkilökunnalle avoimesta ja tuloksellisesta yhteistyöstä.

Anne Ossi
Toiminnanjohtaja

1. TOIMINTA-AJATUS

Käsi- ja taideteollisuusjärjestön toiminta-ajatuksena on käsityökulttuurin edistäminen taitona ja elinkeinona. Järjestö haluaa olla tunnettu ja vaikuttava käsityön kehittäjä.

Taito Itä-Suomi ry:n toiminta-ajatuksena on käsityökulttuurin edistäminen taitona ja elinkeinona Etelä- ja Pohjois-Savossa.

Nimihistoria;

Mikkelin läänin Kotiteollisuusyhdistys 1908 -1992

Mikkelin käsi- ja taideteollisuus ry 1992 – 2006

Taito Itä-Suomi ry 2006-

2. VISIO JA STRATEGISET LINJAUKSET

Taito Itä-Suomi ry on monipuolinen, asiakkaita kiinnostava käsityön tavaramerkki, jonka uskottavuuden näyteikkuna on Kenkävero. Palvelut ja tuotteet antavat asiakkaille mielihyvää ja iloa. Innovatiivinen toiminta luo seudulle uusia työpaikkoja ja tuloja käsityö- ja pienyrittäjille.

Strategiset linjaukset:

-Kenkävero on lippulaiva ja sille on turvattu riittävät toiminta- ja kehittämisresurssit

-Kenkäveron kävijämäärän säilyttäminen

-Kenkäveron lähiruokaravintolan brändin vahvistaminen

-Taito käsityökoululle turvataan riittävät toiminta- ja kehittämisresurssit

-Taito Shopit on talouden kivijalka ja tuotevalikoimassa oltava ”helmiä” – vain meiltä saatavia tuotteita

-Myynti- ja markkinointi oltava asiakkaita koskettavaa ja tehokasta

-Kurssi- ja leiritoimintaa laajennetaan toimipisteiden ulkopuolelle

-Käsityöyrittäjille tarjotaan näkyvyyttä Taito Shoppeissa ja Kenkäverossa

-Toimintaa kehitetään kampanjaluon- toisemmaksi

-Toimitaan yhteiskunta vastuullisesti

-Talouden turvaamiseksi uskallettava tehdä rohkeita päätöksiä. Toimialuetta ei olla laajentamassa aktiivisesti.

-Resursseja henkilökunnan innovatiivisuuteen ja sitouttamiseen

-Visuaalisuus näkyy kaikessa toiminnassa ja sillä erotutaan kilpailijoista

-Näyttelyitä määrällisesti vähemmän, monipuolinen asiakkaiden osallistaminen

3. ORGANISAATIO

Käsi- ja taideteollisuusjärjestö on valtakunnallinen kaksikielinen järjestö, jonka muodostavat valtakunnallisella tasolla Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry ja aluetasolla 20 käsi- ja taideteollisuusyhdistystä, joista yksi on Taito Itä-Suomi ry.

Työsuojeleupäällikkö: Annina Laaksonen, nimetty 16.10.2014
Työsuojeleupäällikkö: Päivi Tonikka 1.12.2014 - 31.12.2016
Luottamushenkilö Erja Melblom

4. TULOSALUEET

Varsinaiseen toimintaan liittyvät tulosalueet ovat taitokulttuuri ja käsityöelinkeino.

4.1. TAITOKULTTUURI

4.1.1. KENKÄVERO

Kenkävero on edelleen yksi maakunnan vetovoimaisimmista matkailukohteista.

Kaunis pappilamiljö, mielenkiintoiset tapahtumat ja näyttelyt, kiinnostavat myymälät ja omaleimaiset ravintolapalvelut luovat hyvät puitteet kestäväälle matkailulle. Uusien tuotteiden kehittäminen on koko ajan ehdotonta, jotta asiakkaiden mielenkiinto säilyy.

Seurakunnan juhannusjuhlat ovat vakiinnuttaneet paikkansa Kenkäveron rannassa.

Jukka Rintalan isännöi asiakasiltoja vuoden aikana Savonlinnassa ja Kenkäverossa.

Kakkutaiteilija Emmi Iivanainen esitteli taitojaan kakkutapahtumassa.

Kenkäveron tapahtumat

Hyvän olon tapahtuma 14.2.
Pääsiäistapahtuma 28.3.
Juhannusjuhlat 19.6.
Käsityömarkkinat 2.-3.7.
Perinnetapahtuma 18.
Jurassic Rock 5.-6.8.
Jurassic Piknik 7.8.
Sadonkorjuumarkkinat 29.8.
Kenkäveron Joulukuukausi 1.11. – 6.1.
Kakkutapahtuma 7.11.
Lasten joulutapahtuma 22.11.
Koko perheen tonttusatu-teatteri
Classic woman –Jukka Rintala 26.11.
Yötapahtuma pe 5.12.
Jouluherkkumarkkinat 19.–20.12.

Kulttuurijoulukauppa Kenkäveron vanhassa saunassa on vakiinnuttanut asemansa Kenkäveron joulussa. Kulttuurijoulukaupan toiminnasta vastasi Mikkelin kaupungin kulttuuritoimi.

Kenkäveron näyttely:

Eija Kosken himmelit
Taito -käsityökoulun oppilastöitä
Seija Patrosen pääsiäismunat
Sukkasillaan -kesänäyttely
Lavatanssit (Suomen nukketaitelijat)
Kansakoulun älytaulut
Silakkamarkkinat (Suomen nukketaitelijat)

Sukkasillaan näyttelyssä Kenkäverona aittojen yläkerrassa vieraili 45 000 kävijää kesän aikana.

Toiminnanjohtaja Anne Ossin syntymäpäiviä vietettiin elokuussa *Jurassic Rockin* yhteydessä.

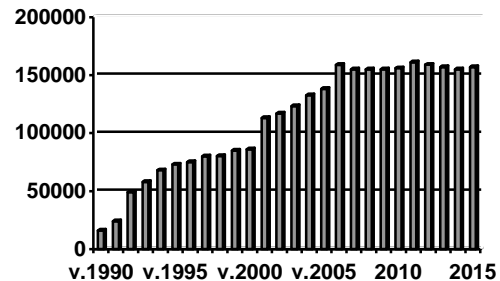
Jurassic Rock ja piknik järjestettiin toista kertaa kauniissa säässä, kävijöitä 19 500.

4.1.2 KENKÄVERON TULOKSET

Kenkäveron kävijämäärä oli **157 000** (tavoite 160 000).

Kenkäveron kävijämäärän kehitys 1990–2015

Tulosten arviointi

Kenkäveron kävijämäärä on vakiintunut 155 000 -160 000 kävijää vuodessa. Kesäsesonki oli hieman parempi kuin edellisenä vuotena.

Vetovoimaisten tapahtumien ja palveluiden tuottaminen yhteistyössä eri verkostojen kanssa on erittäin tärkeää.

Kenkäveron puutarhan mattokatteet saivat paljon huomiota kävijöiltä.

Kuvassa puutarhuri Leila Anderssen ja Audrey Zahoranille Bekescsabasta Unkarista.

Audrey oli harjoittelija Eurooppalaisessa yrittäjävaihto-ohjelmassa, jossa Kenkävero toimi ns. isäntäyrityksenä. Audreylla oli kotimassaan oma koruyritys.

4.1.3. NÄYTTELYTOIMINTA KÄSITYÖKESKUKSISSA

Savonlinna

Sukupolvien silmukat
Maustetta pukeutumiseen
Jukka Rintalan Kesäyön hohtoa
Summer Night Glamour by JR

Varkaus

Anna Q ryijynäyttely
Taito – käsityökoulun oppilastyöt
Retrosti Cool
Kohta: Tekstiiliteoksia Riitta Turunen
Irina Poroshina 'Kirjokansi kiikutteli'
Villein pipo näyttely

Mäntyharju

Valoisa kesä -näyttely, Visapaja Oy

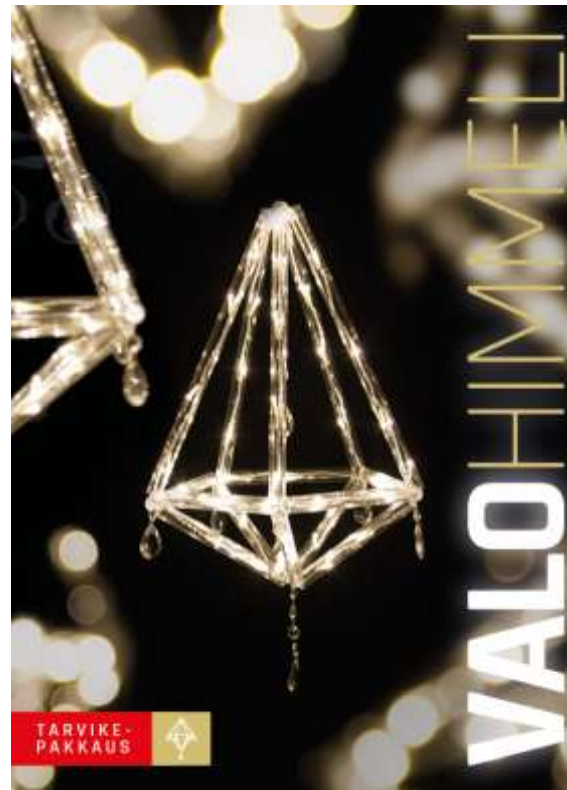
*Outi Saramäki rakentamassa kuopiolaisia
Kalajuttuja –näyttelyä.*

Kuopio

Anna Q ryijynäyttely
Kaija Paulin - Kirjokintaita Kalevalan
laulumailta
Emalikorut Senja Rissanen, Essi
Huusko, Aino Paulus (Savonia
opiskelijoita)
Aila Stedt - kierrätyskorut
Kaisa Turtiainen - Iloisia päiviä
Paikallisesti yhdessä, Kesän myyn-
tinäyttely
Kalajutut - huopanäyttely

4.1.4. KURSSITOIMINTA

Kuluneena vuonna järjestettiin 240
kurssia käsityökeskuksissa.
Lyhyt kurssien lisäksi järjestettiin se-
nioreiden käsityökerhoja sekä erilaisia
työpajoja.

*Ehdoton kurssisuosikki oli yhdistyksen oma
Valohimmeli. Valohimmeliä myytiin myös tarvi-
kepakkettina myymälöissä ja verkkokaupassa.*

*Uutuutena tuotettiin yhteistyössä huonekalulii-
ke Iskun kanssa TaitoIsku –sisustuskoulu,
jossa opetettiin sisustussuunnittelun alkeita ja
tehtiin työpajoissa sisustustuotteita.*

Valtakunnallisen Tekemisen iloa malliston suunnittelivat suunnittelijat Saara Renvall ja Elina Helenius. Mallisto paljettiin Habitare messuilla toimittajien tusinapalkinnolla. Mallistoon liittyvät makramee seinätekstiilit ja Lumme -valaisin kiinnostivat eniten kurssilaisia.

Senioreiden käsityökerhot jatkuivat yhteistyössä Ok-opintokeskuksen kanssa.

Kaikissa käsityökeskuksissa järjestettiin koululaisille taitoviikkoja ja erilaisia työpajapäiviä.

Kurssitoimintaan saatiin tukea myös Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry:ltä. Uusia kursseja esiteltiin asiakasilloissa, joita järjestettiin 3 kertaa jokaisella paikkakunnalla.

4.1.5. TAITO – KÄSITYÖKOULU

Vuoden 2008 alusta alkaen yhdistyksellä on ollut Opetusministeriön lupa järjestää taiteen perusopetusta ja saada siihen valtiosuutusta laskennallisen opetustien määrän mukaan. Tuettu tuntimäärä kuluneena vuonna oli 2478, josta 29% jyvitetiin Ylä-Savon käsi- ja taideteollisuusyhdistykselle. Käsityökouluissa opiskeli keväällä 221 ja syksyllä 258 lasta ja aikuista Mikkelissä, Pieksämäellä, Varkaudessa, Leppävirralla ja Joroisissa.

Kässäks sää –hanke 2014-2015

on käsi- ja taideteollisuusjärjestön käsityökoulujen yhteinen kehittämissanke.

Tavoitteena oli kehittää käsityöpedagogiikkaa ja visioida tulevaisuuden käsityön taiteen perusopetusta kasvu- ja oppimisympäristönä. Sekä päivittää käsityön taiteenperusopetuksen määritelmää uudelleen tulevaa opetussuunnitelmanperustetyötä varten. Hankkeen tuloksena muotoutui yhteinen näkemys käsityökoulun tulevaisuudesta ja tuotettiin kolme toimintamallia. Hanketta koordinoi Taito Pirkanmaa ja hankkeessa oli mukana viisi käsityökoulua; Taito Uusimaa, Keski-Suomi, Etelä- Pohjanmaa, Itä- Suomi ja Pirkanmaa.

4.1.6. TYÖPAJATOIMINTA

Käsityökeskukset järjestivät vuoden aikana erilaisia työpajoja tapahtumien yhteydessä. Työpajoissa tehtiin mm. metallikukkia, koruja, joulukoristeita.

4.1.7. ASIANTUNTIJAPALVELUT

Käsityökeskukset tarjoavat palvelujaan eri tahoille kussakin kunnassa tarpeen ja resurssien mukaan. Kuluneena vuonna erilaisia kurssipalveluja käsityökeskuksilta ostivat mm. Soisalon seutuopisto, Linnalan kansalaisopistot ja Martha – hanke Mikkelissä. Yhdistys on myynyt Taito – käsityökoulun yhteyshenkilön palveluja Ylä-Savon käsi- ja taideteollisuusyhdistykselle. Esedu - Etelä-Savon Koulutus Oy on ostanut tutkintotilaisuuksien arviointipalveluja.

4.1.8. KÄSITYÖTAITOJEN TULOKSET:

Mittari	Tulos 2015	Tulos 2014	Tulos 2013	Tulos 2012	Tulos 2011
Kurssit asiakastyöpäivät	2656	2701	2712	2 723	2 514
Käsityökoulujen asiakastyöpäivät	2481	2764	2774	2 770	2 804
Työpajat asiakastyöpäivät	3826	4012	6185	5059	5 133
Näyttelyssä kävijät (hlö)	178 331	193 286	178 211	276 557	305 228

Tulosten arviointi

Kurssitoiminta on keskeistä yhdistyksen toimintaa. Vetovoimaisella kurssitoiminnalla saada uusia asiakkaita yhdistyksen toimintaan, pystytään lisäämään materiaalin ja muuta tuotemyyntiä.

Näyttelyiden painoarvo on laskenut, koska sosiaalinen media tarjoaa paljon käsityöideoita. Kesänäyttelyt ovat kuitenkin edelleen vetovoimaisia ja tärkeitä. Samoin pienyritykset järjestävät mielellään myyntinäyttelyitä Taito Shoppeissa.

Ateljee Kaisa Turtiainen järjesti myyntinäyttelyn Kuopion Taito Shopissa.

4.2. KÄSITYÖELINKEINO

4.2.1. YRITTÄJÄYHTEISTYÖ

Yhdistyksen myymälänhoitajat ja myymälätoiminnanpäällikkö ovat konsultoineet yrittäjiä tuotekehityksessä, järjestäneet myynti- markkinointitilaisuuksia yrittäjille sekä organisoineet tuotteita taitoshop.fi – verkkokauppaan.

Vetovoimaisimmat tapahtumat ovat olleet Kenkäverossa, mutta myönteistä ja rohkaisevaa palautetta on saatu myös Savonlinnassa, Varkaudessa, Pieksämäellä ja Kuopiossa.

Markkinointipalveluja on myyty Kenkäveron vuokralaisille; Kalaparkille ja Pauliina Rundgrenin HandiCraftsille. Myymälöihin tuotteita ostettiin ja myyntinäyttelyihin osallistui yhteensä lähes 700 käsityöyrittäjää, heistä n. 100 on savolaisia yrittäjiä.

Pieksämäellä järjestettiin Joulutori veturitalleilla, josta tuli suurmenestys. Kävijöitä oli 5000, myyjä toista sataa.

Maakunnan tiedotusvälineissä hehkutettiin loistavaa tapahtumaa niin näyttävästi, että 2016 myyntipaikoista yli puolet on jo maaliskuussa 2016 myyty.

4.2.2. TAITOSHOP.FI VERKKOKAUPPA

Verkkokauppa on paitsi kivijalkamyymälöiden näyteikkuna verkossa myös mahdollisuus käsityöyrittäjille saada tuotteitaan verkkokauppaan pienemmillä panostuksilla kuin perustaa omaa

verkkokauppa.

Verkkokaupan ja kivijalkamyymälän yhteensovittaminen vaatii vielä paljon kehittämistä. Mutta se on välttämätöntä, jotta myymälät pysyvät sähköistävissä kaupankäynnissä mukana. Huokea harppaus verkkokaupassa saatiin Ebba Masalin opetustaulutuotteilla.

4.2.3. MYYMÄLÄVERKOSTO

Yhdistyksen myymälät, Kenkävero ja 7 Taito Shop – myymälää muodostavat myymäläketjun.

Myymälätoimintaa mitataan paitsi talouden kannattavuusluvuilla myös ostoina yrittäjiltä.

Yhdistyksen ehdoton hitti oli Ebba Masalinin vanhoista kasviaiheisista opetustauluista painetut tuotteet.

Ebba Masalin (1873 -1942, syntynyt Mikkelisä) oli laajalti Mikkelin seudulle levittäytyneen virkamiessuvun jälkeläinen. Hänen iso-isänsä Mikkelin kihlakunnantuomari ja maanjako-oikeuden puheenjohtaja Carl Gariel Masalin omisti Juvan Partalan kartanon, jonka hän oli saanut avioliiton kautta. Ebban isoäiti oli Ebba Katharina Poppius. Neljästä lapsesta kaksi tytärtä kuoli 1870-luvulla, pojista nuorempi kuoli 1884 ja vanhin, Ebba Masalinin isä, Johan Gabriel Masalin opiskeli oikeustiedettä ja päätyi varatuomarina Oulun läänin kuvernööriksi.

Hän kuoli 1886, kun Ebba oli 12-vuotias. Äiti oli Emilia Masalin, olivat isän kanssa pikkuserkkuja - siinäpä syy varmaankin syntymäpaikkaan ja oleskeluun Mikkelin seudulla. Juvan Partala myytiin 1890. Ebba Masalinin sisaren Märthan tyttärestä Dora Jungista tuli merkittävä tekstiilitaiteilija.

Yhdistys aloitti uustuotannon Ebba Masalinin kasvitauluista keväällä 2015. Alkuperäisistä tauluista on painettu pahvitettuja tauluja, julisteita ja postikortteja, keittiöpyyhkeitä, liinoja ja pussilakanoita.

Uustuotanto on saanut huikean vastaanoton. Tuotantoa myydään jälleen myyntiin koko valtakunnalliselle Taito Shop -ketjulle sekä taitoshop.fi - verkkokaupassa.

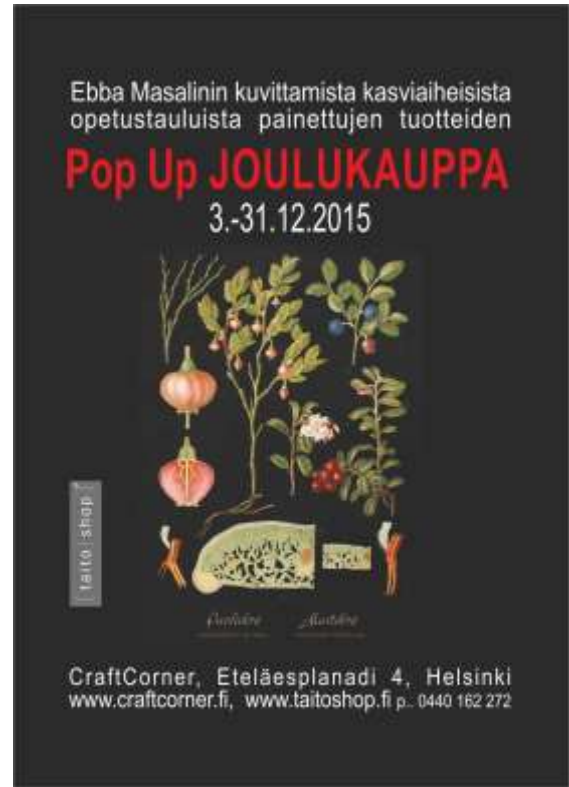
Kasvitaulujen kuvaukset ja kuvankäsittelyt tekee mainostoimisto Kixit oy ja painotuotteet painaa Teroprint oy, molemmat Mikkelistä.

Keittiötekstiilit painaa Printsorpion oy, Aitoosta.

Ebba Masalinin tekijänoikeudet vapautuivat 2013.

Mustikka-puolukka keittiöpyyhe palkittiin vuoden Uutuustuotteena Tampereen Käden Taidot messuilla marraskuussa.

Craft Corner on käsi- ja taideteollisuusliiton tila, jota yhdistykset ja yritykset voivat vuokrata oman toiminnan esittelyyn.

4.2.4. ELINKEINOTOIMINNAN TULOKSET JA VAIKUTTAVUUS YRITTÄJYYTEEN:

Mittari	Tulos -15	Tulos -14	Tulos -13	Tulos -12	Tulos -11
Tuoteostot yrittäjiltä ja valmistuspalkat (€)	973 461	762 511	860 000	965 831	1051966
Käsityöläisten koulutus ja konsultointi (atp)	1063	760	516	520	575
Myyntinäyttelypäivät käsityöläisille (atp)	6624	10981	10 947	8 993	11 830

Tulosten arviointi ja vaikuttavuus yrittäjyyteen

Yhdistys on edelleen merkittävänä ostaja monelle pienyrittäjälle. Yhdistyksen harjoittama käsityöyrittäjäyhteistyö ja myymälätoiminnan jatkuva kehittäminen on edellytys kannattavalle myymälätoiminnalle.

Lukuisat käsityöyrittäjät pitävät tuotteidensa pääsyä Kenkäveron näyttelyihin ja myymälään eräänlaisena laadun mittarina. Kenkäveron ja Savonlinnan myymälöiden suuri kävijämäärä luo monia mahdollisuuksia esillä oleville yrittäjille. Kesäaikana myymälöissä vierailee asiakkaita, jotka eivät muutoin suomalaiseseen käsi- ja taideteollisuusalaan juuri tutustuisi.

Yhdistyksen myymälät ja tapahtumat tuotteiden markkinointikanavina ovat saaneet tunnustusta myös sidosryhmiltä.

Materiaalimyynni Taito Shopeissa on merkittävää. Materiaalimyynnin edistämiseksi koko Taito – järjestössä oli Roosa nauha villasukkakampanja kolmannen kerran. Pirkanmaan kotityön Roosa nauha – sukkalangan myynnistä lahjoitettiin osa Roosa nauha keräykseen. Kampanja onnistui hyvin ja se jatkuu edelleen.

5. MUU TOIMINTA

5.1. HENKILÖSTÖKOULUTUS

Henkilöstön osaaminen on keskeisimpiä asioita jatkuvasti kehittyvässä toiminnassa. Yhdistys onkin panostanut edelleen henkilöstön koulutukseen.

Tiimit pitävät omia kokoontumisia sekä osallistutaan ulkopuolisten järjestämiin koulutuksiin resurssien ja tarpeen mukaan.

Henkilöstöpäivät, teemana työhyvinvointi ja sosiaalinen media / koko henkilökunta

Verkkokaupakoulutus, Kaupan liitto/ Raija Kääriäinen, Paula Petman, Päivi Torikka, Anne Pitkänen, Anne Ossi

Taiteen perusopetusliiton Taidekasvatuspäivä / Pia Numminen

TPO- kevätpäivät / Pia Numminen, Juhani Kuokkanen

Taito tuottaja -päivät / Pia Numminen

Kässääk sää hankkeen Workshop päivät ja loppuseminaari / Pia Numminen

Tekemisen iloa mallisto koulutus / Teija Louhelainen, Nina Kuusela

Työsuojelukoulutus / Anniina Laaksonen, Päivi Torikka

Alkusammutuskoulutus / Kenkäveron henkilökunta

Vinetum Viinikoulutus / Ravintolan henkilökunta

Tunnelmalla on tekijänsä- opintomatka Tallinnaan / ravintolan henkilökunta

Pakkausmerkinnät, elintarvikeasetus / Erna Manninen

5.2. VIESTINTÄ

Tiedotus ja markkinointi ovat suuressa muutoksessa. Viestinnän pitää olla monikanavaista. Sisältötuotannon ja verkossa näkymisen osuus kasvaa. Kenkäverossa on panostettu paljon verkkosivujen selkeyteen ja houkuttelevuuteen. Sivustoille on pyritty houkuttelemaan ihmisiä mm. sosiaalisen median kautta. Ilmoittautumisia ja varauksien tekemistä sähköisesti on pyritty tekemään selkeäksi helpoksi asiakkaalle. Lisänäkyvyyttä sosiaalisesta mediassa on myös ostettu.

Kenkäverolle ostettiin perinteistä printtinäkyvyyttä mm. Helsingin Sanomista, Taito -lehdestä ja paikallisista medioista. Lisäksi on tehty erilaisia suoramarkkinointikampanjoita ja osallistuttu

alueen matkailujulkaisuihin ja -myyntitilaisuuksiin.

Kenkäveron kotisivut ovat osoitteessa www.kenkavero.fi, jossa on myös englannin, saksan, espanjan, italian ja venäjän kieliset sivut. Vuoden aikana Kenkäverossa vieraili useita lehdistöryhmiä ja lukuisia yksittäisiä toimittajia.

Yhdistyksellä on käytössä kotisivut, osoite on www.taitoitasuomi.fi.

Taito Shopit ja käsityökeskukset markkinoivat tapahtumiaan paikallislehdissä sekä suorapostituksien avulla.

Taito Shopeissa on lisätty markkinointia Facebookissa ja verkkokauppa yhteistyötä. Kaikilla yksiköillä on omat Facebook-sivut.

5.3. EDUSTUKSET, JÄSENYYYDET JA ASIAANTUNTIJATEHTÄVÄT

Saimaan Charmantit Oy, Anne Ossi, hallituksen jäsen

Kiinteistö Oy Kenkäveronniemi,

Risto Ockenström, hallituksen varapj

Taito myymälät oy, Anne Ossi hallituksen jäsen

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Etelä-Savon kauppakamari

Savonlinnan seudun matkailu oy

As Oy Saijonhovi (Mikkelin käsityökeskus)

Kiinteistöyhtiö Martinkartano (Pieksämäki)

Mikkelin Puhelinyhdistys

Mikkelin kaupunkikeskustan kehittämis-

yhdistys MIKKE ry

Pieksämäen keskustan kehittämisyhdistys

PIEKSÄ RY

Savonlinnan keskustan kehittämisyhdistys

SAKKE ry

Varkauden kehittämisyhdistys Potkuri ry

6. HALLINTO JA RESURSSIT

6.1. VUOSIKOKOUS

Jäseniä 1250 (v. 2014 1245 jäsentä)
Yhdistyksen vuosikokous pidettiin
Kenkäverossa 10.4. ja puheenjohtajana toimi Riitta-Leena Jantunen.

6.2. HALLITUS

Puheenjohtaja Virpi Siekkinen,
sivistystoimenjohtaja, Mikkeli
Varapuheenjohtaja: Risto Ockenström,
TTM, Pieksämäki
Päivi Ylönen, oppisopimuskoordinaattori, Mikkeli
Sirpa Hämäläinen, yrittäjä, Varkaus
Pia Puntanen, historian tutkija, Mikkeli
Eija Tanninen-Komulainen, toiminnanjohtaja, Kuopio
Pirjo Hämäläinen, matkailuyrittäjä, Savonlinna
Sihteeri: Anne Ossi, toiminnanjohtaja

Pitkäaikainen hallituksen jäsen Pertti Oksa nukkui pois maaliskuussa.

6.3. TILINTARKASTAJAT

KHT Auno Inkeröinen ja
HTM Aki Rusanen

6.4. HENKILÖSTÖ

Kuluneena vuonna yhdistyksessä palkattuna työskenteli 69 henkilöä, joista vakituisessa kokoaikaisessa työsuhteessa oli 30. Työssä oppijoita ja muita harjoittelijoita oli 28.

Hallinto, Kenkävero,

Pursialankatu 6, Mikkeli, puh 0440 162 236
Ossi Anne, toiminnanjohtaja
Anniina Laaksonen

Kehittämispalvelut, Kenkävero

Kääriäinen Raija, myymälätoiminnanpäällikkö
Numminen Pia, Taito tuottaja
Kuokkanen Juhani, näyttelymestari
Mellblom Erja, markkinointipäällikkö

Kenkäveron myymälä

Torikka Päivi, myymälänhoitaja
Forss Kaija, myyjä
Kerminen Marianne, myyjä

Kenkäveron ravintola

Manninen Erna, ravintolapäällikkö
Kantanen Jari, keittiömestari
Kainulainen Sari, kokki
Karvinen Tiina, tarjoilija
Mörsky Susanna, siistiäjä
Jonna Jantunen, tarjoilija

Taito Shop Mikkeli

Kauppakeskus Akseli, Hallituskatu 7,
puh. 0440 162 234
Ikonen Aira, myyjä

Käsityökeskus Mikkeli

Ruuttunen Paula, käsityökouluopettaja
Kaartinen Marjo, vastaava neuvoja

Taito Shop Kuopio

Haapaniemenkatu 28, 70110 Kuopio,
puh. 0440 162 277
Lankinen Mervi, myymälänhoitaja
Saramäki Outi, neuvoja

Taito Shop Savonlinna

Puistokatu 7, Savonlinna, puh. 0440 162 226
Pitkänen Anne, myymälänhoitaja
Louhelainen Teija, neuvoja
Lampinen Maarit, neuvoja

Taito Shop Varkaus

Kauppakatu 17, Varkaus, puh. 0440 162 246
Koponen Anni, myymälänhoitaja
Kettunen Tarja, neuvoja

Taito Shop Pieksämäki

Keskustie 16, Pieksämäki, puh. 0440 162 244
Mikkonen Leila, myymälänhoitaja
Pulliainen Raili, erikoisneuvoja

Taito Shop Leppävirta

Suomalanpurontie 20, Leppävirta
puh. 0440 162 242
Kuusela Nina, myymälänhoitaja/neuvoja

Taito Shop Mäntyharju

Penttinpolku 1, puh. 0440 162 243
Petman Paula, neuvoja/myymälänhoitaja

7. TALOUS

7.1. Tuloslaskelma

Taito Itä-Suomi ry		Toteutunut	Toteutunut
		2015	2014
VARSINAINEN TOIMINTA			
Taitokulttuuri			
Tuotot	Neuvontatuotot	105 281	128 385
	Muut tuotot	635 925	478 756
Tuotot yhteensä		741 206	607 141
Kulut	Ostot	-345 318	-311 168
	Henkilöstökulut	-597 001	-434 485
	Poistot	-2 876	-4 366
	Muut kulut	-234 823,46	-289 851
Kulut yhteensä		-1 180 019	-1 039 870
Tuotto-/kulujäämä		-438 813	-432 729
Projektit			
Tuotot	Projektirahoitus	1 616	61 305
Kulut	Henkilöstökulut	0,00	-83 358
	Muut kulut	0,00	-5 285
	Poistot	0,00	0,00
Kulut yhteensä		0,00	-88 643
Projektitoiminnan tuotto-/kulujäämä		1 616	-27 338
VARAINHANKINTA			
Liiketoiminta			
Varainhankinnan tuotot yhteensä		2 086 426	2 312 111
Kulut	Ostot	-920 646	-952 737
	Henkilöstökulut	-668 071	-737 396
	Poistot	-8 040	-25 280
	Muut kulut	-472 974	-556 930
Kulut yhteensä		-2 069 731	-2 272 343
Tuotto-/kulujäämä		16 695	39 768
Jäsenmaksut		13 335	12 366
Muut tuotot ja kulut		-3 930	111
Kuntien kohdeavustukset		54 900	49 900
Valtion avustus		301 400	351 400
Tuntiperusteinen valtionapu		109 197	108 011
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		54 400	2 260

7.2. Tase ja tilintarkastuskertomus

	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<i>AINEETOMAT HYÖDYKKEET</i>		
MUUT PITKÄVAIKUTT. MENOT	0,00	0,00
<i>AINEETOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ</i>		0,00
<i>AINEELLISET HYÖDYKKEET</i>		
KONEET JA KALUSTO	32 748,90	43 665,19
<i>AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ</i>	32 748,90	43 665,19
<i>SIJOITUKSET</i>		
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	426 568,25	426 097,10
<i>SIJOITUKSET YHTEENSÄ</i>	426 568,25	426 097,10
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	459 317,15	469 762,29
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<i>VAIHTO-OMAISUUS</i>		
AINEET JA TARVIKKEET	469 785,56	469 282,88
<i>VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ</i>	469 785,56	469 282,88
<i>SAAMISET</i>		
<i>LYHYTAIKAISET SAAMISET</i>		
MYYNTISAAMISET	15 645,62	34 731,51
MUUT SAAMISET	35 131,49	43 352,36
SIIRTOSAAMISET	1 038,85	3 383,00
<i>LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ</i>	51 815,96	81 466,87
<i>SAAMISET YHTEENSÄ</i>	948 169,77	976 846,85
<i>RAHAT JA PANKKISAAMISET</i>		
RAHAT JA PANKKISAAMISET	615 756,85	455 020,72
<i>RAHAT JA PANKKISAAMISET YHTEENSÄ</i>	615 756,85	455 020,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 137 358,37	1 005 770,47
	1 596 675,52	1 475 532,76
VASTAAVAA YHTEENSÄ		
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
OMA PÄÄOMA	981 108,03	981 108,03
<i>MUUT RAHASTOT</i>		
MUUT RAHASTOT	54 156,51	54 156,51
<i>MUUT RAHASTOT YHTEENSÄ</i>	54 156,51	54 156,51
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	54 660,48	2 260,24
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 091 925,02	1 037 524,78
VIERAS PÄÄOMA		
<i>PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA</i>		
LAINAT RAHOITUSLAITOKSILTA	60 833,06	95 833,10
<i>PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>	60 833,06	95 833,10
<i>LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA</i>		
LAINAT RAHOITUSLAITOKSILTA	35 000,04	35 000,04
SAADUT ENNAKOT	1 658,92	1 121,66
OSTOVELAT	110 463,91	72 240,42
MUUT VELAT	86 821,49	99 025,00
SIIRTOVELAT	209 973,08	134 787,76
<i>LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>	443 917,44	342 174,88
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	504 750,50	438 007,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 596 675,52	1 475 532,76

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Taito Itä-Suomi ry:n jäsenille

Olemme tilintarkastaneet Taito Itä-Suomi ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1 – 31.12.2015. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toiminnanjohtajan vastuu

Hallitus ja toiminnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallituksen ja toiminnanjohtajan on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä olennaista virheellisyyttä ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet tai toiminnanjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan taikka rikkkoneet yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhdistyksessä merkittävistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille ja toiminnanjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Mikkeliä 18. päivänä maaliskuuta 2016

Auno Inkeröinen
KHT
Linnankatu 5
50100 Mikkeli

Aki Rusanen
HT, JHTT
Maalarintie 9
50600 Mikkeli

7.3. Toiminnan rahoitus ja avustusten käyttö

Yhdistyksen tuloslaskelma jaetaan varsinaiseen toimintaan ja varainhankintaan. Varsinaisen toiminnan tuloja ovat materiaalityöntö, neuvonta- ja kurssimaksut sekä avustukset. Liiketoiminnan tuloja ovat Taito Shoppien ja Kenkäveron myymälän ja ravintolatoiminnan tulot.

Kokonaisliikevaihto oli 3,4 milj.euroa. Avustusten ja hankerahoitusten osuus oli yhteensä 15%. Valtion apu laski kuluneena vuonna 49 800. Liikevaihdosta Kenkäveron osuus on 54%. Yhdistyksellä ei ollut omia kehittämishankkeita kuluneena vuonna.

Varaston arvo on 447 000, josta noin kolmannes on omaa tuotantoa.

Lainaa lyhennettiin suunnitelman mukaisesti 35 000 euroa.

Yhdistyksellä on vuoden vaihteessa hyvä maksuvalmius johtuen joulu-myynnistä. Sesonkiluonteinen toiminta on kuitenkin haasteellinen maksuvalmiudelle toukokuun ja marraskuun lopussa, eli sesonkien alussa, kun on tehty paljon ostoja.

Avustukset ja hankerahoitukset vuonna 2015

Avustuksen myöntäjä	2015	2014	2013	2012
Opetus- ja kulttuuriministeriön tuki	301 400	351 200	351 200	219 200
Taiteen perusopetus OKM	79 461	78 623	78 623	78 623
Ok-opintokeskus	23 946	28 632	29 806	13 981
Kuntien avustukset	54 900	49 900	52 500	60 000
Etelä-Savon maakuntaliiton keh.raha	0	0	15 054	27 832
Lump Sum -kehittämisraha	0	0	17 679	
Opetus- ja kulttuuriministeriö (hanke)	0	50 000		
KSL	1 416	7 347		
Maker`s House, Pohjois-Savon ELY	0	11 304	9 972	

Avustusten avulla yhdistys voi toteuttaa toiminta-ajatustaan; käsityökulttuurin edistäminen taitona ja elinkeinona. Yhdistyksen tehtävänä on luoda käsityö mahdollisimman monen ihmisen ulottuville. Tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia taidon kehittämiseen käsityökeskuksissa, kursseilla ja teemailloissa sekä käsityökouluissa. Taitojen oppimisen lisäksi käsityöiden harrastamisella on ihmiselle muitakin myönteisiä vaikutuksia.

Kenkäveroon kohdistuvista avustuksista hyötyy paitsi yhdistys myös koko suomalainen käsi- ja taideteollisuus. Moni Kenkäveron kävijä käy ensimmäistä kertaa käsi- ja taideteollisuusalan näyttelyssä, jossa hänellä on mahdollisuus nähdä, mitä kaikkea Suomessa osataan tehdä pienissä yrityksissä. Sa-

malla hän tutustuu alan markkinointiverkoston ja saattaapa innostua kokeilemaan itsekin tekemistä.

Kenkäveron matkailullisesta vetovoimasta hyötyvät muutkin eteläsavolaiset matkailu- ja muut pienyrittäjät. Tästä syystä Kenkäveron toiminnan kehittämiseen on saatu mukavasti maakunnan kehittämisrahoja.

Käsi- ja taideteollisuusliiton pitkäaikainen toiminnanjohtaja Marketta Luutonen jäi eläkkeelle lokakuussa. Liiton uutena toiminnanjohtaja aloitti Minna Hyytiäinen.

Virve Pajunen Pirkanmaalta, Eija Rasanen Ylä-Savosta, Hanna-Leena Rossi Satakunnasta ja Tuija Tekin Pohjois-Karjalasta vierailivat Anne Ossin syntymäpäivillä elokuussa.

Kenkävero

käsityökeskus

[taito | shop]

[taito | käsityökoulu]

[taito | itä-suomi]